

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

A Digital Learning Platform for Generation Z: Passport to IFRS®

ATVEJO ANALIZĖ - TAS® 32 FinansinĖs priemonĖs. Pateikimas

Funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Copyright 2021, Istanbul University

ATVEJO ANALIZĖ – 32-asis TAS “Finansinės priemonės. Pateikimas”

Įvadas

Šiandieninėje ekonomikoje naudojamos finansinės priemonės gali būti gana sudėtingos ir sunkiai suprantamos. Finansinių priemonių apskaita, vertinimas, klasifikavimas ir paaiškinimų apie finansines priemones rengimas yra labai sudėtinga tema. Finansinių priemonių apskaitai skirti 3 skirtingi apskaitos standartai. Finansinių priemonių klasifikavimas finansinėse ataskaitose patenka į 32-ojo TAS taikymo sritį. Šia atvejo analize siekiama paaiškinti, kaip tam tikromis sąlygomis klasifikuoti finansines priemones pagal jų savybes.

Atvejo informacija

Įmonė „Troja“ yra žaislų įmonė, įkurta 1998 metais. Įmonė per trumpą laiką tapo svarbia žaidėja rinkoje, tiekianti kokybiškus ir vaikų pamėgtus žaislus. Siekdama augti šiuo laikotarpiu, įmonė „Troja“ pasirinko strateginių partnerystių užmezgimu tiek tiekimo, tiek pardavimo ir platinimo srityse. Įmonė „Troja“ 2016 m. pasirašė sutartį su maža chemijos įmone „Greiti plastikai“, kuri yra šio strateginio bendradarbiavimo plano dalis. Pagal šį susitarimą įmonė „Troja“ jai skirs finansavimą, kad paremtų įmonės „Greiti plastikai“ augimą. Šioje sutartyje įmonė „Troja“ pateikė dvi alternatyvas įmonei „Greiti plastikai“.

Pirmuoju atveju įmonė „Troja“ įsigytų dalį įmonės „Greiti plastikai“ akcijų už 200 000 PV*. Įmonė „Greiti plastikai“ per 10 metų mokėtų 10 000 PV metinius dividendus mainais už šias įsigytas akcijas. Po dešimties metų įmonė „Troja“ parduotų įsigytas akcijas įmonei „Greiti plastikai“ už 250 000 PV.

Pagal antrąją alternatyvą įmonė „Troja“ paskolintų įmonei „Greiti plastikai“ 200 000 PV. Pagal susitarimą įmonė „Greiti plastikai“ po 5 metų šią skolą galėtų grąžinti dviem skirtingais būdais. Pirmuoju atveju įmonė „Greiti plastikai“ galėtų grąžinti skolą sumokėdama 400 000 PV. Antruoju atveju įmonė „Greiti plastikai“ perleistų 2 000 vnt. akcijų įmonei „Troja“, kad padengtų skolą. Tačiau sprendimą, kurią iš šių alternatyvų taikyti, priims įmonės „Troja“ vadovybė.

Įmonės „Greiti plastikai“ vadovai po vertinimų nusprendė, kad jų įmonei labiau tiktų pirmasis variantas. Abiem šalims pritarus, 2016 m. gruodžio 29 d. buvo pasirašyta sutartis ir įvykdytas akcijų pardavimas. 2016 m. pabaigoje įmonė „Troja“ įsigytas akcijas priskyrė prie investicijų į finansinį turtą, kurios turi būti parodytos tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje. Tuo tarpu įmonė „Greiti plastikai“ šią sutartį pripažino akcijų pardavimu.

Klausimai diskusijai

- a. Ar šios sutarties atskleidimo būdas finansinės būklės ataskaitoje yra tinkamas abiem įmonėms? Net jei teisiškai įmonė pardavė akcijas, ar gali savo finansinėse ataskaitose tai nurodyti kaip kitokį sandorį?
- b. Jei įmonės būtų pasirinkusios antrąją alternatyvą, kaip šis susitarimas paveiktų įmonių finansines ataskaitas?

---

* PV – piniginiai vienetai.

ATVEJO ANALIZĖS SPRENDIMAS – 32-asis TAS “Finansinės priemonės. Pateikimas”

a. Šiuo atveju yra dvi šalys: įmonė „Troja“ ir įmonė „Greiti plastikai“. Įmonei „Troja“ akcijos, įsigytos pagal nurodytą sutartį, yra finansinis turtas. Pagal 32-ąjį TAS kito ūkio subjekto nuosavybės priemonė yra finansinis turtas. Šio finansinio turto klasifikacija bus nustatyta pagal 9-ajame TFAS nurodytą verslo modelio testą ir pinigų srautų charakteristikų testą.

Kita vertus, įmonė „Greiti plastikai“ turi nuspręsti, ar ši finansinė priemonė yra finansinė skola, ar nuosavybės priemonė. Atsižvelgiant į sutarties teisinę bazę, parduodamos akcijos turėtų būti priskirtos nuosavybės priemonėms. Pirmas esminis klasifikavimo klausimas – ar atitinkamoje finansinėje priemonėje yra sutartinių įsipareigojimų. Analizuodami sandorį suprantame, kad įmonė „Greiti plastikai“ išleidžia akcijas ir parduoda jas įmonei „Troja“. Tačiau įmonė „Greiti plastikai“ įsipareigoja mokėti fiksuotą dividendų sumą įmonei „Troja“ 10 metų ir įsipareigoja po 10 metų išpirkti akcijas sumokėdama iš anksto nustatytą kainą. Tai sutartinė prievolė. Dėl to įmonė „Greiti plastikai“ turėtų šį sandorį priskirti finansiniams įsipareigojimams.

b. Antroji alternatyva teisiniu požiūriu atrodo kaip įsipareigojimas. Įmonė „Troja“ suteikia 200 000 PV paskolą įmonei „Greiti plastikai“ ir įpareigoja įmonę „Greiti plastikai“ sumokėti 450 000 PV penktų metų pabaigoje, nors 5 metus netaiko periodinių palūkanų. Iki šio momento atrodo, kad šis sandoris yra finansinis įsipareigojimas pagal 32-ojo TAS sąlygas.

Tačiau pagal sutartį įmonė „Troja“ turi teisę nusipirkti 2 000 įmonės „Greiti plastikai“ akcijų, užuot gavusi 450 000 PV kaip paskolos grąžinimą. Sutartis apima sutartinį įsipareigojimą ir nuosavybės komponentą. Šiuo atveju tai turėtų būti laikoma sudėtine priemone. Įmonės „Greiti plastikai“ vadovybė pirmiausia turėtų apskaičiuoti dalies, kuri turi būti klasifikuojama kaip finansiniai įsipareigojimai, vertę, susijusią su šia sudėtine priemone. Nuosavybės priemonės vertė apskaičiuojama iš visos sumos atėmus finansinio įsipareigojimo sumą.